

Obsah

Úvod	3
4. DUCHOVNÉ, SPOLOČENSKÉ A POLITICKÉ ZMENY V NOVOVEKU	12
4.4. Zmena vedeckého obrazu sveta, osvietenstvo	12
1. Predstavitelia osvietenstva	12
2. Štátne formy v dobe osvietenstva	13
3. Základné pojmy osvietenstva (I.)	14
4. Identifikovanie pojmov osvietenstva	15
5. Myšlienky osvietenstva	15
6. Rozdelenie moci	16
7. Vplyv osvietenstva na revolučné idey	16
8. Témy osvietenstva	17
9. Určenie pojmov osvietenstva	18
10. Rozdelenie mocenských vetiev	18
11. Ekonomické teórie	19
12. Základné pojmy osvietenstva (II.)	19
13. Porovnanie prameňov	20
14. Myšlienky osvietenstva	21
15. Vedecké výsledky	21
5. UHORSKO V HABSBUERSKEJ RÍŠI	23
5.4. Uhorsko v Habsburskej ríši v 18. storočí	23
16. Osídľovania v 18. storočí	23
17. Demografické zmeny v 17. storočí	25
18. Urbárske nariadenie Márie Terézie	26
19. Tolerančný patent Jozefa II.	28
20. Nariadenie Jozefa II. o poddaných	29
21. Demografické pomery Uhorska v 18. storočí	30
22. Etnické pomery Uhorska v 18. storočí	32
23. Colné nariadenie Márie Terézie (I.)	35
24. Mária Terézia a krajinský snem v roku 1740-1741.	36
25. Politika Márie Terézie	37
26. Pragmatica Sanctio (I.)	39
27. Politika Jozefa II.	40
28. Pragmatica Sanctio (II.)	40
29. Colné nariadenie Márie Terézie (II.)	42
5.5. Vzdelávanie, cirkvi, školy	45
30. Reformácia a školstvo	45
31. Náboženské tézy uhorskej reformácie	46
32. Vzdelávanie v Sedmohradsku	47
33. Školstvo v Sedmohradsku	47
34. Katolícka obnova	48
35. Reformácia a vzdelávanie	49
36. Katolícka obnova a vzdelávanie	51
37. Ratio Educationis (I.)	52
38. Ratio Educationis (II.)	53
39. Ratio Educationis (III.)	55
40. Ratio Educationis (IV.)	56
41. Ratio Educationis (V.)	56

42. Ratio Educationis (VI.)	57
43. Ratio Educationis (VII.)	57
6. BURŽOÁZNA PREMENA, DOBA NÁRODNÝCH ŠTÁTOV A IMPERIALIZMU	58
6.1. Politické smery Francúzskej buržoáznej revolúcie. Deklarácia ľudských a občianskych práv	58
44. Deklarácia ľudských a občianskych práv (I.)	59
45. Deklarácia ľudských a občianskych práv (II.)	59
46. Ústava z roku 1791	60
47. Výpredaj majetku cirkvi	61
48. Salva výstrelov na marskom poli	62
49. Francúzske hospodárstvo v 18. storočí	64
50. Politika Ľudovíta XVI.	65
51. Finančná kríza vo Francúzsku	66
52. Pád ústavnej monarchie	66
53. Marat	68
54. Jakobínska ústava	69
55. Prevzatie moci jakobínmi	71
56. Ústava z roku 1795	72
57. Danton (I.)	73
58. Danton (II.)	74
59. Deklarácia ľudských a občianskych práv (III.)	75
60. Ženy vo francúzskej revolúcii	77
6.2. Európa v dobe napoleonských vojen a Svätej aliancie	78
61. Kontinentálna blokáda	78
62. Revolučná vlna v roku 1820	80
63. Napoleonov vpád (I.)	81
64. Napoleonov vpád (II.)	82
65. Ústava konzulátu	84
66. Viedenský kongres (I.)	85
67. Viedenský kongres (II.)	86
6.3. Idey 19. storočia	87
68. Národná idea	87
69. Konzervativizmus (I.)	87
70. Konzervativizmus (II.)	88
71. Liberalizmus (I.)	89
72. Utopistický socializmus	89
73. Ústava Spojených štátov amerických	90
74. Názor marxizmu na históriu	91
75. Liberalizmus (II.)	92
6.4. Priemyselná revolúcia a jej následky	93
76. Vynálezy priemyselnej revolúcie	93
77. Obyvateľstvo a hospodárstvo Anglicka (I.)	93
78. Obyvateľstvo a hospodárstvo Anglicka (II.)	94
79. Prírodné osobitosti Anglicka a priemyselná revolúcia	94
80. Zmeny v poľnohospodárstve	95
81. Rozvoj dopravy	95
82. Priemyselná revolúcia a rozvoj	95
83. Súvislosti medzi rastom Londýna a priemyselnou revolúciou (I.)	97
84. Životné podmienky robotníkov tovární	98
85. Súvislosti medzi rastom Londýna a priemyselnou revolúciou (II.)	99
86. Súvislosti medzi rastom Londýna a priemyselnou revolúciou (III.)	100

87. Súvislosti medzi rastom Londýna a priemyselnou revolúciou (IV.)	101
88. Populačná explóza	102
89. Bieda v predmestiach v dobe priemyselnej revolúcie	103
90. Súvislosti medzi rastom Londýna a priemyselnou revolúciou (V.)	104
6.5. Veľmoci a vojensko-politické spojenectvá na prelome storočia	104
91. Vznik Nemeckého cisárstva (I.)	105
92. Vznik Nemeckého cisárstva (II.)	105
93. Občianska vojna v Spojených štátoch amerických (I.)	106
94. Vznik jednotného talianskeho štátu	106
95. Vznik Nemeckého cisárstva (III.)	107
96. Občianska vojna v Spojených štátoch amerických (II.)	107
97. Bismarck a nemecký národný štát	108
98. Balkán po berlínskom kongrese (I.)	108
99. Balkán po berlínskom kongrese (II.)	109
100. Rozpad ríš v 19. storočí	109
101. Kolónie a kolonizátori	110
102. Konflikty veľmocí (I.)	110
103. Vytvorenie nemeckého národného štátu	111
104. Zrýchlenie kolonizácie na konci 19. storočia	111
105. Konflikty veľmocí (II.)	112
6.6. Vedecko-technické vynálezy, reformy a ich následky	113
106. Prvá a druhá etapa priemyselnej revolúcie (I.)	113
107. Dopravné prostriedky v dvoch etapách priemyselnej revolúcie	114
108. Hlavné zmeny hospodárskeho života Anglicka	114
109. Nerovnomerný vývoj	114
110. Spôsob života na prelome 19. a 20. storočia	115
111. Pojem nerovnomerného vývoja	115
112. Zmeny v každodennom živote	116
113. Prvá a druhá etapa priemyselnej revolúcie (II.)	116
114. Jedna továreň – v dvoch dobách	117
115. Pojmy priemyselnej revolúcie	118
116. Prvá a druhá etapa priemyselnej revolúcie (III.)	118
117. Vynálezy druhej priemyselnej revolúcie	119
118. Druhá priemyselná revolúcia a obliekanie žien	119
119. Vynálezy doby druhej priemyselnej revolúcie a hospodársky rozvoj	120
7. VZNIK A VÝVOJ BURŽOÁZNEJ TRIEDY V UHORSKU	121
7.1. Rozvoj reformného hnutia, hlavné otázky buržoáznej spoločnosti	121
120. Topografia Uhorska v dobe reforiem (I.)	122
121. Topografia Uhorska v dobe reforiem (II.)	122
122. Ferenc Kölcsey o potrebe reforiem	123
123. Najdôležitejšie udalosti v dobe reforiem	124
124. Významné osobnosti doby reforiem	124
125. Pôsobenie snemov v dobe reforiem	124
126. Stanovisko liberálnej šľachtickej opozície na sneme v r. 1832-1836	125
127. Proces zákonodarstva na snemoch v dobe reforiem	126
128. Diskusia Széchenyiho a Kossutha (I.)	127
129. Diskusia Széchenyiho a Kossutha (II.)	127
130. Vznik zákonov na snemoch v dobe reforiem	128
131. Návrhy reforiem	129
132. Kölcsey a Wesselényi o otázke poddanstva	129
133. Széchenyi očami dvoch súčasníkov	130

7.2. Vzdelávanie a kultúra v dobe reforiem	131
134. Odevy aristokracie v dobe reforiem	131
135. Jazykový zákon z r. 1844 (I.)	131
136. Jazykový zákon z r. 1844 (II.)	132
137. Udalosti boja za maďarský úradný jazyk (I.)	133
138. Maďarské divadelníctvo v dobe reforiem	134
139. Slohy v architektúre	135
140. Vývoj Pešť-Budína v dobe reforiem (I.)	135
141. Činnosť Maďarskej akadémie vied	137
142. Vývoj Pešť-Budína v dobe reforiem (II.)	137
143. Kölcsey o láske k vlasti	138
144. Slovenská národná obroda	138
145. Kossuth o politickom národe	139
146. Rumunská národná obroda	139
147. Miklós Wesselényi (Vešeléni) o národe	140
148. Divadelníctvo a kultúra v dobe reforiem	140
149. Udalosti boja za maďarský úradný jazyk (II.)	141
7.3. Buržoázna revolúcia v Uhorsku	142
150. Revolúcia v Pešti, 15. marec	142
151. Hlavné udalosti revolúcie v r. 1848 (Viedeň-Prešporok-Pešť)	144
152. Pojmy revolúcie (I.)	144
153. Vláda Batthyánya	145
154. Ciele revolúcie v r. 1848 (I.)	146
155. Národnostný problém v Uhorsku	147
156. Aprílové zákony (I.)	147
157. Príčiny rozporov Habsburgovcov a Maďarov	148
158. Ciele revolúcie v r. 1848 (II.)	149
159. Aprílové zákony (II.)	150
160. Pojmy revolúcie (II.)	151
161. Národnostná otázka	152
162. Vysvetlenie peštianskej revolúcie	153
163. Rumunské národné úsilia	154
164. Chorvátsko - maďarské rozpory	155
7.4. Boje za slobodu v Uhorsku	156
165. Národnostné zloženie uhorského honvédstva	156
166. Topografia bojov za slobodu	157
167. Oslobodenie Budína	158
168. Zobrazenie bitky	159
169. Vyhodnotenie revolúcie a bojov za slobodu	160
170. Odplata v roku 1849	160
171. Porovnanie deklarácií nezávislostí	161
172. Bem v Sedmohradsku	161
173. Verbovací prejav (Košuta) Kossutha	162
174. Uhorskí dôstojníci honvédov	163
175. Osobnosti revolúcie a bojov za slobodu	164
176. Jarná výprava	165
177. Ciele a výsledky revolúcie a bojov za slobodu	166
178. Koniec bojov za slobodu	166
179. Situácia veľmocí v Európe a boje za slobodu	167
7.5. Predchádzajúce okolnosti a vznik vyrovnania	168
180. Obrazy z doby absolútnej moci	168
181. Základné pojmy vyrovnania (I.)	169

182. Husári Bacha	169
183. Cela odsúdených na smrť	170
184. Veľkonočný článok Deáka	171
185. Zákon o vyrovnaní (I.)	172
186. Dve osobnosti z doby dualizmu	173
187. Štátny systém Rakúsko-uhorskej monarchie	174
188. Hodnotenie vyrovnania	175
189. Základné pojmy vyrovnania (II.)	176
190. Snúbenica generála honvédov	177
191. Vnútropolitické príčiny vyrovnania	177
192. Úloha Deáka v príprave vyrovnania	178
193. Zákon o vyrovnaní (II.)	179
194. Hospodárske vyrovnanie	180
195. Dualistický štát	181
196. Národnostné pomery a vyrovnanie	182
197. Národnostný zákon	183
7.6. Hospodárske výsledky a spoločenské zmeny v dobe dualizmu	185
198. Etnické pomery Uhorska (1850-1914) (I.)	185
199. Etnické pomery Uhorska (1850-1914) (II.)	187
200. Uhorská aristokracia	188
201. Otázka Rómov v dualizme	190
202. Výstavba železníc v Uhorsku	191
203. Etnické pomery Uhorska (1850-1914) (III.)	194
204. Vývoj Budapešti v dobe dualizmu	195
205. Pohyb – migrácia obyvateľstva v dobe dualizmu	198
206. Uhorská národnostná politika v dobe dualizmu	199
207. Regulácia riek v dobe dualizmu	201
208. Politika školstva v dobe dualizmu	203
209. Rumunské národné úsilie v dobe dualizmu	205
210. Zmeny etnických pomerov v dobe dualizmu	206
211. Situácia židovstva v Uhorsku v dobe dualizmu	208
7.7. Spôsob života a vzdelanie v rokoch 1867-1914	211
212. Uhorskí vynálezci	211
213. Rozvoj Budapešti	213
214. Zmeny v postavení žien	215
215. Vystáholectvo	216
216. Byty a spoločenské skupiny	218
217. Obraz budúcich miest	220
218. Premennivá úloha Budapešti	221
219. Školstvo a vedecké výsledky	222
220. Kubičníci (robotníci s fúrikmi)	223
221. Budapešť a tržnice	224
222. Spoločenský život	226
223. Cestovný ruch	228
224. Spoločenský a politický humor	229
225. Súboj	230
226. Premena divadelného života	231
227. Tlač a literatúra na prelome 19. a 20. storočia	232
Príloha	234
Vyhľadávanie podľa kompetencií	234
Vyhľadávanie podľa disciplín	234